

Modułowy system szkolenia

Instruktorów Turystyki i Rekreacji Kajakowej

Zarząd Polskiego Związku Kajakowego 2 kwietnia 2019 r. zatwierdził zmiany w „Regulaminie Instruktora Turystyki i Rekreacji PZKaj”. Odpowiedni dokument przyjmuje teraz nazwę „Kwalifikacje i zasady szkolenia Instruktorów Turystyki i Rekreacji Kajakowej” i reguluje wszystkie kwestie związane ze szkoleniem oraz kwalifikacjami instruktorów. Oficjalna treść dokumentu dostępna jest na stronie PZKaj (pod adresem <https://pzkaj.pl/dane/turystyka>).

Zaimplementowanie nowego regulaminu wywołuje szereg pytań dotyczących zarówno koncepcji samego systemu szkolenia, jak i praktycznej realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Podstawową sprawą jest odpowiedź na pytanie: Na czym polega system modułowy? Otóż w systemie modułowym nie ma jednego, wielotematycznego kursu, lecz kilka monotematycznych zajęć. W stosunku do szkoleń klasycznych moduły szkoleniowe mają tę przewagę, że są krótkie (najczęściej 1–3 dni) i poświęcone jednej tematyce.

Przyjęto trzy rodzaje modułów: Techniczne, Specjalistyczne (Przewodniczkę, Instruktorskie, Ratownicze) oraz Praktyczne. Czym różnią się od siebie poszczególne moduły? To kwestia związana z terminologią wprowadzoną w nowym regulaminie PZKaj. Każdy z tych modułów zajmuje się zupełnie innymi umiejętnościami i tak:

■ Moduł Techniczny

dotyczy techniki wiosłowania i innych indywidualnych umiejętności kajakowych. Ma za zadanie przygotować kandydata do zajęć w ramach kolejnych modułów, których realizacja możliwa jest tylko przy odpowiednim poziomie techniki pływania. Jeśli kandydat potrafi pływać kajakiem, moduł sprowadza się tylko do weryfikacji umiejętności.

■ Moduł Przewodniczkę

dotyczy umiejętności niezbędnych do prowadzenia spływów, brania odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zadowolenie uczestników.

■ Moduł Instruktorski

dotyczy umiejętności związanych z prowadzeniem szkoleń kajakowych. Jeżeli chcesz uczyć innych kajakarstwa to moduł tego typu jest właśnie dla Ciebie.

■ Moduł Ratowniczy

to techniki udzielania pomocy kajakarzowi po wywrotce.

■ Moduł Praktyczny

opisuje wymagane dla danej kwalifikacji praktyki i staże.

Równoległe ze zmianami w organizacji szkoleń nastąpiła zmiana w zakresie kompetencji instruktorskich. Przede wszystkim zrezygnowano z uniwersalności instruktora, rozumianej jako zdolności do wykonywania swojej roli na różnych akwenach (niziny, morze, góry). Wszechstronność instruktora zachowana jest tylko na początkowych etapach kwalifikacji. Począwszy jednak od momentu, gdy instruktor uzyskuje samodzielność w działaniu, jego kompetencje dotyczą tylko jednego rodzaju kajakarstwa.

Drugą, chyba najważniejszą zmianą, dotyczy zakresu działań instruktora. Otóż rozdzielono kwalifikacje przewodnickie od kwalifikacji szkoleniowych, tworząc dwa powiązane ze sobą, ale niezależne piony kompetencji: przewodnicki i instruktorski. Dodatkowo w każdym z nich utworzono poziomy kompetencji: dla pionu przewodnickiego dwa poziomy, a dla pionu instruktorskiego trzy.

Konsekwencją wprowadzenia poziomów kompetencji są moduły szkoleniowe prowadzone również na trzech poziomach:

1. Moduły Podstawowe – dla pierwszego poziomu kompetencji (Młodszy Przewodnik Kajakowy, Młodszy Instruktor),
2. Moduły Zaawansowane – dla drugiego poziomu kompetencji (Przewodnik Kajakowy, Instruktor),
3. Moduły Eksperckie – dla trzeciego poziomu kompetencji (Starszy Instruktor).

Kolejna zmiana w systemie szkoleń dotyczy aktywności instruktora rozumianej jako działalność w zakresie swoich kompetencji. Nowością jest tutaj wymóg odbywania okresowych szkoleń doskonalących, przewidzianych dla określonego stopnia i specjalności.

Wymienione zmiany w regulaminie spowodowały, że system jest teraz o wiele bardziej przyjazny. Doskonale ilustruje to Tabela, z której wynika, że np. na proces uzyskania kwalifikacji Młodszego Przewodnika składają się cztery kroki:

- Krok 1.** Naucz się pływać kajakiem na poziomie PSKK-N3 i rozpocznij przygodę instruktorską od zaliczenia Modułu Technicznego N3.
- Krok 2.** Prześlij do Zespołu ds. szkolenia Ankiętę Startową (dostępna na www.instruktorzykajakowi.pl).
- Krok 3.** W ciągu 2 lat weź udział i zalicz: Podstawowy Moduł Przewodnicki, Podstawowy Moduł Ratowniczy, Kurs Pierwszej Pomocy (około 8 godz.).
- Krok 4.** To już wszystko z Twojej strony. Prześlij tylko do Zespołu wszystkie zaświadczenia o zaliczeniu szkoleń oraz ankietę potwierdzającą Twoje doświadczenie (portfolio).

Tabela. Proces uzyskiwania kwalifikacji ITiRKaj w kajakarstwie nizinym

Kwalifikacja docelowa	Wymagania wstępne	Wymagane moduły	Zaliczenie	Nadanie kwalifikacji Instruktora Turystyki i Rekreacji Kajakowej na podstawie zaliczeń modułów i portfolio*	Szkolenia doskonalące
Młodszy Przewodnik	Podstawowy Moduł Techniczny, PSKK N3 (zawiera wymóg 250 km i 5 różnych szlaków)	Podstawowy Przewodnicki Podstawowy Ratowniczy	weryfikacja		co 3 lata
Przewodnik	a. Zaawansowany Moduł Techniczny, PSKK N4 b. staż – 15 dni przez 2 lata jako Młodszy Przewodnik	Zaawansowany Przewodnicki Zaawansowany Ratowniczy Praktyka przewodnicka poziom 2	egzamin praktyczny		co 2 lata
Młodszy Instruktor	Podstawowy Moduł Techniczny	Podstawowy Instruktorski Podstawowy Ratowniczy	weryfikacja		co 3 lata
Instruktor	a. kwalifikacje Młodszego Przewodnika b. Zaawansowany Moduł Techniczny c. staż – 30 godz. zorganizowanych zajęć przez 2 lata jako Młodszy Instruktor	Zaawansowany Instruktorski Zaawansowany Ratowniczy Praktyka instruktorska poziom 2	egzamin praktyczny		co 2 lata
Starszy Instruktor	a. kwalifikacje Instruktora b. staż – 30 godz. zorganizowanych zajęć przez 3 lata jako Instruktor	Zaawansowany Przewodnicki Ekspercki Instruktorski Praktyka instruktorska poziom 3 (zawiera staż przewodnicki 15 dni przez 3 lata)	„Rozbójnik” – dyskusja na forum Starszych Instruktorów		co 2 lata (corocznie jeśli Kier. Szkol.)

* Na etapie nadawania kwalifikacji oraz podczas orzekania o aktywności instruktora wymagane jest aktualne zaświadczenie o ukończeniu kursu Pierwszej Pomocy Przedmedycznej (kurs 8 godz., ważność 2 lata).

W celu sprawnego funkcjonowania całego systemu utworzono Zespół ds. szkolenia. Z pewnością jesteś doskonałym kajakarzem, o długim i urozmaiconym doświadczeniu. Jednak członkowie zespołu nadającego kwalifikację mogą tego nie wiedzieć, a konieczne jest ocenienie, czy spełniasz wymagania zdefiniowane dla poszczególnych stopni. Przygotuj się, że będziesz proszony o pokazanie doświadczeń odpowiednich do stopnia, na który aplikujesz. Dobrą praktyką jest więc prowadzenie swoistego pamiętnika (portfolio), który powinien dokumentować Twój rozwój osobisty jako kajakarza i instruktora.

Zespół ds. szkolenia

PLANOWANE SZKOLENIA INSTRUKTORSKIE W 2020 R. – SYSTEM MODUŁOWY

Zgłoszenia	Kontakt	Rodzaj modułu	Miejsce	Termin
Tomasz Kubiak	608 286 439 tkubiakb@gmail.com	PMP	Pomorze	czerwiec
Marcin Madzia	600 344 978 Madras@o2.pl	PMP	Śląsk	wiosna
		PMI	Bachotek	sierpień
		PMP PMR		
Anna Ostapowicz	668 486 960 lutra83@gmail.com	PMT	Mazowsze	do uzgodnienia
		PMP		
		PMR		
		PMI		
		ZMP – N		
Piotr Sikora	606 372 626 retendo@kki.pl	PMT	do ustalenia	do uzgodnienia
		PMR		
		PMP		
		PMI		
		ZMI – N		
		ZMT – N, G		
Piotr Gudan	0044 7904 324 102 info@outdoorexplpr.co.uk	PMR	Kaszuby i/lub Szkocja	do uzgodnienia
		PMT		
		ZMR – M		
		ZMT – M		
Katarzyna Kurczycka	664 184 414 lkkalbatros61@gmail.com	PMT	Łódź	do uzgodnienia
Tomasz Woźniak	692 112 946 twz27@wp.pl	WMP	Centralna Polska	maj, czerwiec
		WMT		
Świtek Jerzy	606 717 259 switekj@gmail.com	PMT	Gdańsk	I półrocze
		PMP		
		PMR		

LEGENDA:

PMT – Podstawowy Moduł Techniczny PMP – Podstawowy Moduł Przewodniczy PMI – Podstawowy Moduł Instruktorski PMR – Podstawowy Moduł Ratowniczy ZMT – Zaawansowany Moduł Techniczny	ZMR – Zaawansowany Moduł Ratowniczy ZMI – Zaawansowany Moduł Instruktorski WMP – Wyodrębniony Moduł Przewodniczy WMT – Wyodrębniony Moduł Techniczny N – niziny, G – góry, M – morze
--	--

SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI KAJAKOWEJ PTTK

Zgłoszenia	Kontakt	Rodzaj kursu	Termin
Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK	ktkaj@wp.pl	Sesja szkoleniowa i egzamin dla kandydatów na przodowników turystyki kajakowej PTTK (kurs zaoczny)	14–17.05.2020 r.
Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK	ktkaj@wp.pl	Kurs i egzamin dla kandydatów na przodowników turystyki kajakowej PTTK st. III	4–12.07.2020 r.